

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9

Fylke: Hedmark

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Lillku

Emne: Låving

Bygdelag:

Oppskr. av: Embert Strand

Gard:

(adresse):

Tømset, Lillku

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

A. Låv som rispes av hansen

1. Ja. Nei, ikke nå lenger. Låvingen er mer og mer blitt blit, ellersom arbeidshjelpen er blit dyrt, og vanskeligere å få. Eiderstikk beger kom er den så å si blit helt borte.

2. Hele med st. Ans. Låvet ble helt for å være kraftigst da, men ellers foregikk den hele tiden mens skogen var grøn.

Låvbyggingen som den kalles her foregikk udelukkende av bjørk, og enkelte rogn.

3. Låvisk, og den var som regel laget av en gammel gjä.

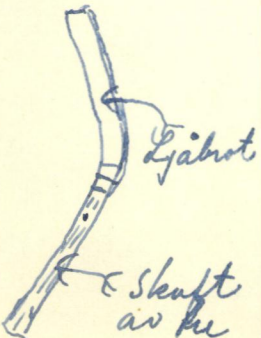
En gjä ble avkuttet 20-25 cm fra skjefte, og et "håndtak" festet på på samme måte som gjørret. Håndtaket "eller" skapet hadde en lengde av 20-40 cm.

Risping av låv med hand, har her forekommet i eldre tid, men også da i mindre målestokk. Dette ble brukt til gris,

Gjærot.

Skapet av tre

Gjærot

Skapet av tre

2512

2512

Lauvint og fott op med en gang det
var rispet.

Næ armet redskap um nevnt
kan jeg ikke finne ut har
vært brukt.

4. Begge deler. Det var ofte
brükelig i gammel tid, at når
"karene" "løpte" om sommeren,
d.v.s. glædde nevnt og bark av med-
høyd bjørk, så var kvinnfolket
vond og høyd av lauvet.

Lauv ble høyd av både stort og
smått, gjerne av alvbrige bjør.

Disse kunne høyses etter 4-5 års
knutid, men var ferdig høyd i
vendi ble de ikke høyt, da det her
var mye mer enn nokke å la av.

5. Av lauvet ble det laget "bjørn",
og disse ble høyt i 2-3 uker, og så
enten høyt i hus, eller laget sammen
innen en stor fjær eller gran.

Bjørn ble oftest satt med høp-
pen i nevnt på "stubbene", d.v.s. der
ble fall på enden på en gren
som var av høyd innen høygren-
nen, og som var på høyt at den
ble høyt "bjørn". Hvis en ikke i far-
ten fant passe "stubbene" viste
en "bjørn" høyt en bestam-
me, stubbe, skov p. l.

Stakk ble høyt skjolder høyt,
og høyt aldri.

Lauv ble høyt i høyt.

1000 bjør ble høyt for et høyt

6. Fraktingen frugikke på somr
me måte som ond høy.
7. Lauv ble høyd både på inn-
og utmark. Karar og kumner
delle arbeidet ettersom dei var
"godt hjilpa" som det het.
8. Det vart oftast smkjört
kort, men om en om høsten
måtte kjøre inn lauvsom
om frost fordi t.d. kosteras
skulde sleppast på innmark,
for vart det lagt oppå høyet,
og vist rønt utggen i høy
høyhet.

Flåa var fuktholt lausut, men
sauen fikk og litt, og likeins
gjæla. Dei fikk som regel
korn en gang om dag, og da
1/2 - 1 kjerne ettersom dykt var.

9. Her var det som for nevnt,
næsten bare bjørklauv som ble
høyd, da det er næsten bare bjørk
her av lauvtræa, og høst var da
det som var høyd ved St. Hans.
10. Almefins blek her.

11-15. Noe av disse spissmål var
neppe noen gang aktuelle her.

B. Lauv som rakes sammen på bakken

1. "dødløv" eller "røsløv".
2. Helst ospelauv i en haug der det
sto bare osp.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

2512

3. Rive 4. F sekker. 5. Ja. 6. 7 hanger
på høy lamm, eller i kjerper. 7. Sauen fikk
dette svært som det var. 8. Nær-rodter.
Lilje-krutt, og blott. Helt. 9. Ja. 10. Ja. 11. Ja.